

**STANDARDY OCHRONY DZIECI
W PARAFII RZYMSKOKATOLICKIEJ
ZWIASTOWANIA NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY
W POTULICACH.**

WSTĘP.

Niniejsze „Standardy Ochrony Małoletnich w Parafii” są spełnieniem obowiązku, który nakłada polskie prawo (Ustawa z dnia 28.07.2023 r. o zmianie Ustawy Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw – Dz. U. 2023 poz. 1606) m.in. na organizatorów rozwoju duchowego małoletnich i opieki nad nimi oraz osoby dopuszczone do takiej działalności z małoletnimi.

Parafia jako część Kościoła lokalnego funkcjonuje przede wszystkim, aby wierni katolicy określonego terenu otrzymywali w jej ramach pomoc duchową, służącą ich duchowemu rozwojowi. Temu służy organizowanie kultu Bożego (udzielanie sakramentów, wspólna modlitwa) jak i dodatkowe spotkania wiernych w ramach grup duszpasterskich oraz kierownictwa duchowego.

Parafia obejmuje wszystkich wiernych, w tym małoletnich, wobec których posługujący duchowni i świeccy mają obowiązek wprowadzenia i umocnienia ducha wiary.

Małoletni korzystają z udzielanych im sakramentów, przychodzą z dorosłymi lub sami na wspólne modlitwy, a także biorą udział w formacyjnych spotkaniach i wyjazdach parafialnych. Małoletni również mogą brać czynny udział w organizowaniu i przebiegu duszpasterstwa parafialnego.

Duszpasterstwo parafialne zazwyczaj odbywa się w miejscowym kościele parafialnym i budynkach parafialnych, ale także w innych miejscach np. kaplice, oratoria, podczas pielgrzymek i innych wyjazdów.

Specyfiką duszpasterstwa parafialnego jest to, iż parafia jest z zasady wspólnotą wspólnot, stąd też pierwszymi odpowiedzialnymi za duchowy rozwój dziecka są jego rodzice, a parafia jako wspólnota jest środowiskiem ułatwiającym to zadanie.

Specyfiką parafii jest to, iż stanowi część wspólnoty wiernych zgromadzonych w ramach diecezji pod duszpasterskim przewodnictwem biskupa diecezjalnego.

Parafia jest z zasady wspólnotą terytorialną, ograniczającą się do danej miejscowości lub osiedla, ale otwartą również na wiernych spoza parafii. W związku z mobilnością mieszkańców wspólnota parafialna może składać się zarówno z wiernych dobrze siebie znających, jak z wiernych anonimowych, pojawiających się jedynie okazjnie w miejscu duszpasterstwa.

Z reguły parafianie odwiedzają kościół parafialny przy okazji niedzielnej Mszy św., ale są także i tacy, którzy codziennie korzystają z miejscowego duszpasterstwa.

Na czele parafii stoi proboszcz, mianowany przez biskupa diecezjalnego, którym jest zawsze kapłan. Mogą mu pomagać inni duchowni (wikariusze, księża do pomocy duszpasterskiej, diakoni) a także wierni świeccy pełniący różne funkcje we wspólnocie parafialnej, zarówno funkcje techniczne jak i formacyjne.

Parafia zatem do przede wszystkim ludzie, ponad to działania duszpasterskie i inne integrujące miejscową wspólnotę, ale to także wymiar materialny w postaci budynków i majątku parafialnego.

W takiej wspólnocie parafialnej małoletni są zarówno odbiorcami jak i aktywnymi uczestnikami życia duchowego. Wchodzą oni mniej lub bardziej w relacje z dorosłymi (duchownymi i świeckimi) oraz innymi małoletnimi w ramach duszpasterstwa, stąd istnieje obowiązek przede wszystkim moralny zadbania o ich bezpieczeństwo duchowe i fizyczne, aby środowisko parafialne stało się dla nich okazją do duchowego wzrostu, eliminując we wszelki możliwy sposób niebezpieczeństwo jakiegokolwiek przemocy.

Bezpieczeństwo małoletnich w ramach duszpasterstwa wpływa zarówno na kształt ich relacji ze wspólnotą Kościoła, poszczególnymi osobami, ale także w sposób istotny na relację z Bogiem.

Parafia jako wspólnota religijna, biorąc pod uwagę Boże przykazanie o miłości bliźniego jak siebie samego winna zadbać z motywów religijnych o to, by środowisko parafialne było miejscem, gdzie każdy małoletni może czuć się bezpiecznie oraz znaleźć adekwatną pomoc w rozwoju religijnym.

Niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich są konkretyzacją prawa państwowego i mają za zadanie pomóc w tym, co jest przede wszystkim obowiązkiem moralnym ludzi wierzących.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNI W PARAFII **– SKRÓT –**

BEZPIECZNE ZASADY KONTAKTU.

- Wybieraj oficjalne, ogólnodostępne i przygotowane miejsca do spotkań. Sakrament pokuty i pojednania oraz spotkania modlitewne lub duchowe powinny odbywać się tylko w specjalnie do tego wyznaczonych miejscach, takich jak konfesjonał, kaplica lub biuro parafialne.
- Unikaj przebywania z dorosłym w odizolowanych warunkach.
- Nie przebywaj w parafialnych pomieszczeniach mieszkalnych bez opieki rodzica lub opiekuna prawnego.
- Pozostawaj zawsze pod opieką osoby dorosłej.
- Nie bądź pod wyłączną opieką innego dziecka.
- Nie podróżuj prywatnymi samochodami bez zgody rodziców lub opiekunów.
- Nie przechodź na "ty" z dorosłym.
- Pamiętaj, że stosowanie przemocy fizycznej i psychicznej wobec Ciebie jest zakazane.

BEZPIECZNE WYJAZDY.

- Organizacja spotkań: Twoi rodzice zawsze muszą wiedzieć, kiedy będą spotkania.
- Rodzice muszą zawsze wyrazić pisemną zgodę na Twój udział.
- Twoi rodzice muszą poznać określone zasady odbioru i komunikacji elektronicznej.

- Podczas wyjazdu rodzice lub opiekunowie mają prawo do kontaktu z Tobą lub opiekunem.

BEZPIECZNY KONTAKT W ŚRODOWISKU CYFROWYM.

- Korzystanie z komunikatorów i e-maili: Pamiętaj, że nie jesteś anonimowy. Uważaj, co piszesz w internecie. Dorośli nie powinni wysyłać Ci wiadomości po godzinie 21:00. Wyjątkiem jest sytuacja, gdy wiadomość jest wysyłana do całej grupy i rodzice lub opiekunowie wyrazili na to zgodę.
- Bezpieczny dostęp do Internetu: Parafie, które udostępniają Internet, muszą stosować środki bezpieczeństwa, które blokują dostęp do nieodpowiednich treści. Dzięki tym zabezpieczeniom, korzystanie z Internetu będzie dla Ciebie bezpieczne i odpowiednie do Twojego wieku.

PAMIĘTAJCIE!

- Bezpieczeństwo: Wasze bezpieczeństwo jest najważniejsze. Zawsze informujcie rodziców lub opiekunów, gdzie się znajdujecie i co robicie.
- Szacunek: W każdej sytuacji pamiętajcie o szacunku dla siebie nawzajem i dla osób starszych.
- Zaufanie: Jeśli coś Was niepokoi, zawsze możecie porozmawiać z rodzicami, opiekunami lub duchownym, któremu ufacie.

WYKAZ NUMERÓW TELEFONÓW, POD KTÓRYMI ZNAJDZIESZ WSPARCIE:

❖ 800 70 2222

(wsparcie w kryzysie psychicznym, bezpłatnie, całodobowo,
7 dni w tygodniu)

❖ 116 123

(wsparcie w kryzysie emocjonalnym, bezpłatnie, całodobowo,
7 dni w tygodniu)

❖ 22 594 91 00

(wsparcie w depresji, bezpłatnie, środy i czwartki w godz. 17.00-19.00)

❖ 800 108 108

(wsparcie dla osób w żałobie i po stracie, bezpłatnie, w dni powszednie w godz. 14.00-20.00)

❖ 112

(numer alarmowy, bezpłatnie, całodobowo, 7 dni w tygodniu)

OSOBA ZAUFANIA W PARAFII:

w przypadku zauważenia sygnałów krzywdzenia dzieci w środowisku kościelnym:

WIOLETA LADIŃSKA

TEL. +48 511 092 078

kontakt email: wioleta.ladinska@op.pl

Preambuła.

Niniejszy dokument stanowi realizację obowiązku prawnego dotyczącego wprowadzenia we wszelkich instytucjach, w których przebywają dzieci, standardów ich ochrony przed krzywdzeniem [ustawa z dnia 28 lipca 2023 roku o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1606)]. Ten obowiązek jest realizowany przez Kościół, który jako jedna z pierwszych instytucji postanowił przyjąć i wdrożyć w swoich placówkach – również w parafiach – standardy ochrony dzieci przed przemocą. Ludzie Kościoła dokładają wszelkich starań, aby zapewnić bezpieczne i przyjazne środowisko, w którym dzieci są szanowane i doceniane. Niedopuszczalne jest bowiem stosowanie przez kogokolwiek wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Wszyscy jesteśmy więc zobowiązani do uczenia się rozpoznawania tych, którzy potrzebują pomocy i wsparcia oraz bezzwłocznego podejmowania działań w przypadku podejrzeń lub ujawnienia okoliczności, które mogą wskazywać, że dziecku zagraża lub dzieje się krzywda. Temu mają służyć poniższe standardy.

Słowniczek.

- Dziecko, małoletni – osoba poniżej 18 roku życia.

- Proboszcz – prezbiter, któremu powierzono dekretem sprawowanie opieki duszpasterskiej nad powierzoną wspólnotą pod władzą biskupa diecezjalnego.
- Parafia – określona wspólnota wiernych, utworzona na sposób stały w Kościele partykularnym, nad którą pasterską pieczę, pod władzą biskupa diecezjalnego, powierza się proboszczowi jako jej własnemu pasterzowi.
- W zakresie przestrzegania standardów ochrony małoletnich z proboszczem zrównany jest administrator parafii lub osoba, której tymczasowo biskup diecezjalny powierzył troskę o parafię.

STANDARD 1.

STWORZENIE I ZACHOWANIE BEZPIECZNEGO ŚRODOWISKA W PARAFII.

1. Standardy ochrony są dostępne w parafii i podane do publicznej wiadomości na stronie internetowej:

www.potulice.chrystusowcy.pl

2. Do obowiązków proboszcza należy wdrażanie w życie standardów ochrony małoletnich.

3. Przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, pracodawca lub inny organizator takiej działalności organizator uzyskuje informacje, czy dane osoby, o której mowa w ust. 1, są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.

4. W przypadku osób mających krótkotrwały kontakt z dziećmi na terenie parafii uzyskanie takiej informacji jest zalecane, chociaż nie stanowi to obowiązku prawnego. W takim przypadku należy jednak najpierw uzyskać zgodę osoby objętej takim sprawdzeniem.

5. Przed nawiązaniem stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do działalności (np. wolontariackiej) związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych

zainteresowań przez dzieci, lub z opieką nad nimi proboszcz ma obowiązek uzyskania od tej osoby informacji z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdz. XIX k.k. (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV k.k. (przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości) oraz w zakresie art. 189a k.k. (handel ludźmi), art. 207 k.k. (znęcanie się nad osobą najbliższą lub pozostającą w stosunku zależności) oraz przestępstw z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

6. Jeśli kandydat posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinien przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla wyżej wymienionych celów.

7. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat składa, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany oraz nie wydano wobec niego innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych, oraz, że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

8. Proboszcz parafii powołuje osobę zaufaną lub Zespół ds. Prewencji (należy do niego również tzw. osoba zaufana). Wskazane jest, aby były to cieszące się zaufaniem osoby świeckie, odpowiednio przeszkolone i kompetentne, które będą wiedziały, jakie działania w danej sytuacji są stosowne i konieczne. Osoby te ściśle współpracują z proboszczem miejsca, osobami odpowiedzialnymi w diecezji za prewencję oraz z delegatem/delegatką ds. ochrony dzieci i młodzieży. Nie mogą być to osoby uwikłane w lojalność środowiskową lub w konflikt interesów. Odpowiadają za wprowadzenie standardów oraz uczestniczą w szkoleniach zgodnie z zasadami wskazanymi przez diecezję, do której parafia należy.

9. Proboszcz parafii powołuje osobę zaufaną, do której należy przyjmowanie zgłoszeń dotyczących nie respektowania standardów. Osoba zaufana nie może na własną rękę podejmować działań służących wyjaśnieniu podejrzeń i zarzutów lub weryfikacji zgłaszanych faktów. Obowiązuje ją zasada poufności. Powinna to być osoba faktycznie budząca zaufanie, posiadająca tzw. kompetencje miękkie, predysponujące ją do kontaktu z osobami skrzywdzonymi.

10. Osobą odpowiedzialną bezpośrednio za interwencję w przypadku zaistnienia przemocy jest zarządca placówki, w tym wypadku proboszcz parafii. Powinien czynić to we współpracy z wymienionymi wyżej kompetentnymi osobami.

11. Wszelka działalność dotycząca ochrony oraz interwencji i pomocy musi być dokumentowana. Wpisów w rejestrze zdarzeń dokonują osoby bezpośrednio zaangażowane w daną aktywność, ale za bezpieczne przechowywanie notatek odpowiedzialny jest proboszcz. Rejestr prowadzi się zgodnie z zasadami ochrony danych wrażliwych.

12. Wszyscy zaangażowani w działalność parafii powinni:

a. czuwać nad własną dojrzałością emocjonalną, psychiczną, duchową;

b. starać się o dobór żywo wierzących, rzetelnych, zweryfikowanych i odpowiednio przeszkolonych osób do pełnienia funkcji animatorów, wychowawców itd.;

c. wspierać dzieci w ich rozwoju ku dojrzałości;

d. dbać o respektowanie zasad kultury (wobec dzieci i między nimi);

e. czuwać nad równym traktowaniem wszystkich dzieci, z uwzględnieniem ich szczególnych potrzeb i osobistych uwarunkowań;

f. dbać o przestrzeganie prawa do nienaruszalności cielesnej i prywatności;

g. organizować działania duszpasterskie w miejscach bezpiecznych;

h. utrzymywać możliwie żywy i transparentny kontakt z rodzicami dzieci;

i. dbać o przestrzeganie zasad prywatności i ochrony wizerunku oraz danych osobowych dzieci.

STANDARD 2.

SPOSÓB REAGOWANIA NA OSKARŻENIA LUB NIEWŁAŚCIWE ZACHOWANIA.

1. W przypadkach przemocy fizycznej bądź seksualnej wobec małoletniego, gdy sprawcą jest osoba dorosła lub dziecko, należy zgłosić ten fakt zgodnie z prawem do organów ścigania oraz do delegata właściwej instytucji kościelnej.
2. Gdy sprawa dotyczy niewłaściwego wobec małoletnich zachowania osób świeckich zatrudnionych w parafii bądź wolontariuszy, sprawę należy zbadać i podjąć adekwatne kroki w zależności od tego, czego dotyczyło to zachowanie. Każdorazowo należy podjąć z tą osobą rozmowę i jeśli zajdzie taka potrzeba, to okresowo lub stale wycofać ją z posługi w parafii.
3. Jeśli niewłaściwe zachowanie dotyczy dziecka, należy o tym zawiadomić jego rodziców i wraz z nimi podjąć odpowiednie działania.
4. Jeśli sprawa dotyczy niewłaściwych zachowań dzieci wobec siebie nawzajem, należy niezwłocznie zawiadomić rodziców dzieci i wraz z nimi podjąć odpowiednie działania.
5. Osoba odpowiedzialna, o której w standardzie 1 nr 9, za przyjmowanie zgłoszeń współpracuje z proboszczem i delegatem diecezjalnym.
6. Każda informacja o niewłaściwym zachowaniu powinna być traktowana poważnie, gdyż jest działaniem prewencyjnym.
7. Jeśli jakakolwiek osoba dorosła zaangażowana w pracę duszpasterską w parafii dowie się od dziecka, że doświadcza ono przemocy, powinna pamiętać o art. 304 k.p.k. mówiącym, że każdy, kto dowie się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

STANDARD 3.

ZAPEWNIENIE OPIEKI I WSPARCIA MAŁOLETNIEMU PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA.

1. Małoletni, który mówi o doświadczanej przez siebie krzywdzie, powinien zostać przyjęty z szacunkiem i uważnie wysłuchany.

2. Skrzywdzony małoletni, jego rodzice i opiekunowie prawni powinni otrzymać informację o możliwych formach pomocy, z której mogą skorzystać na terenie parafii lub poza nią. Osoby poszkodowane nie powinny być obarczane kosztami udzielanej im pomocy.

3. Troska duszpasterska wobec skrzywdzonego małoletniego i jego bliskich polega m.in. na życzliwym wysłuchaniu i pomocy w odbudowaniu jej więzi z Bogiem i zaufania do Kościoła. Organizowana jest w porozumieniu z diecezjalnym duszpasterzem ds. pomocy duchowej osobom skrzywdzonym.

4. Jeśli skrzywdzony małoletni należał do jakiejś grupy parafialnej, również inni uczestnicy tej grupy powinni otrzymać pomoc duszpasterską i ewentualnie psychologiczną.

5. Parafianie powinni być we właściwy sposób poinformowani o tym, co się wydarzyło, oraz otrzymać stosowną pomoc. Należy przy tym zachować zasadę ochrony dobrego imienia wszystkich zaangażowanych w wydarzenia.

6. Jeśli zgłoszenie dotyczy przestępstwa określonego w prawie karnym i kanonicznym, osoba przyjmująca zgłoszenie postępuje zgodnie z procedurami państwowymi i zawartymi w Wytycznych KEP.

7. Jeśli zgłoszenie dotyczy innej krzywdy czy niewłaściwego zachowania, osoba zgłaszająca otrzymuje informację o podjętych w sprawie krokach.

8. Wszelkie działania i uzyskane informacje objęte są zasadą poufności, ale osoby skrzywdzonej nie wolno zobowiązywać do zachowania tajemnicy.

STANDARD 4.

ZASADY CHRONIĄCE W OBSZARZE PARAFIALNYM.

Zasady chroniące w kontakcie bezpośrednim:

1. Wszystkie spotkania z dziećmi na terenie parafii powinny być organizowane w miejscach oficjalnych, ogólnodostępnych i do tego przygotowanych.

2. Nie można przebywać z dzieckiem sam na sam w warunkach odizolowanych. Jeżeli dobro dziecka wymaga indywidualnego spotkania, nie może się ono odbywać w sekrecie (zalecane powiadomienie rodziców lub proboszcza) i w warunkach odizolowanych. Osoba przeprowadzająca spotkanie powinna zatroszczyć się o transparentność (np. przeszkłone

lub uchylone drzwi pomieszczenia, które nie mogą być zamknięte na klucz, obecność innych osób w bezpośrednim pobliżu, powiadomienie innych osób o spotkaniu itp.). Indywidualnych spotkań z dziećmi nie wolno w nieroztropny sposób mnożyć ani przedłużać. Spotkania takie nie powinny odbywać się w późnych godzinach wieczornych (po godz. 20.00 lub nocą).

3. Dzieci nie mogą przebywać w parafialnych pomieszczeniach mieszkalnych bez opieki rodzica lub opiekuna prawnego. Nie powinny też towarzyszyć duszpasterzom w miejscach lub w sprawach nie związanych ze sprawowaniem posługi lub formacją.

4. Dzieci powinny zawsze pozostawać pod opieką osoby dorosłej. Podczas pełnienia funkcji wychowawczych opiekunowie nie mogą pozostawać pod wpływem alkoholu lub substancji psychoaktywnych ani przyjmować ich w obecności dzieci.

5. Dzieci na terenie parafii nie mogą przebywać pod wyłączną opieką innego dziecka, chyba że inaczej stanowią regulaminy stowarzyszeń i ruchów duszpasterstwa pozaparafialnego, w tym wypadku stosuje się standardy opracowane przez te grupy. Osoby te powinny być odpowiednio uformowane, przygotowane i pełnić posługę pod okiem dorosłych.

6. Jeśli spotkania formacyjne, np. przygotowanie do bierzmowania, odbywają się w domach wybranych rodzin, również muszą być przeprowadzane w grupie, nigdy indywidualnie.

7. Zakazuje się przewożenia dzieci prywatnymi samochodami, zwłaszcza w pojedynkę, bez wiedzy i wyraźnej zgody rodziców lub opiekunów prawnych.

8. Niestosowne jest skracanie dystansu przez przechodzenie na „ty” osoby dorosłej z dzieckiem.

9. W prywatne życie dziecka wolno ingerować tylko w takim wymiarze, w jakim wymaga tego konkretny problem.

10. W przypadku konieczności podjęcia rozmów na temat seksualności należy wykazać się delikatnością i roztropnie rozeznaczyć, czy takiej rozmowy nie powinien przeprowadzić specjalista.

11. W obecności dzieci nie wolno wypowiadać treści i żartów o podtekście seksualnym. Zabronione jest prezentowanie dzieciom treści obscenicznych, erotycznych, pornograficznych lub mających podtekst seksualny, zawierających sceny brutalnej przemocy bądź

nieodpowiednich do wieku i wrażliwości odbiorców w jakikolwiek sposób i za pomocą jakiegokolwiek urządzenia.

12. Niedozwolone jest stosowanie przemocy fizycznej oraz psychicznej, takiej jak: poniżanie, upokarzanie, ośmieszanie, dokuczanie, szykanowanie, znęcanie się itp., zarówno w bezpośrednich kontaktach, jak i za pośrednictwem mediów społecznościowych.

13. Każdy przypadek przemocy fizycznej, psychicznej (emocjonalnej) czy seksualnej pomiędzy dziećmi wymaga natychmiastowej reakcji ze strony opiekunów.

14. Nie wolno dotykać dzieci wbrew ich woli ani w sposób nieadekwatny do relacji duszpasterskich lub wychowawczych.

15. Zachowaniami niedozwolonymi są:

- a.** wszelkie formy okazywania niechcianej czułości;
- b.** dotykane piersi, pośladków, genitaliów i ich okolic (choćby przez bieliznę lub odzież);
- c.** pocałunki;
- d.** mocne i zamykające uściski, uniemożliwiające przerwanie kontaktu;
- e.** klepanie po pośladkach, udach, kolanach, głowie;
- f.** łaskotanie lub mocowanie się w dużej bliskości cielesnej;
- g.** masaże;
- h.** sadzanie na kolanach;
- i.** kładzenie się lub spanie obok;
- j.** ocieranie się;
- k.** seksualizacja i seksizm;
- l.** różne formy poniżania oraz mobbing;
- m.** używanie wulgaryzmów.

16. Zachowania właściwe w naszym kręgu kulturowym:

- a.** uścisk dłoni lub delikatne objęcie, przytulenie, pocałunki w policzek;
- b.** delikatne poklepanie po ramionach lub plecach jako wyraz akceptacji, wsparcia, pocieszenia;

- c.** dotyk ramion, rąk czy barku jako wyraz bliskości;
- d.** trzymanie się za ręce w czasie np. zabawy lub dla uspokojenia wzburzenia emocjonalnego;
- e.** trzymanie za ręce dzieci w czasie spaceru;
- f.** siadanie w pobliżu małych dzieci;
- g.** podnoszenie lub trzymanie na rękach dzieci do ok. 3. roku życia;
- h.** przytulanie i branie na kolana małych dzieci za zgodą ich rodziców najlepiej w ich obecności;
- i.** dzieciom nie wolno robić zdjęć lub filmować bez ich zgody. Nie wolno upubliczniać zdjęć, filmów z udziałem dzieci bez pisemnej zgody ich rodziców lub opiekunów prawnych, z wyjątkiem zdjęć dużych grup w miejscach publicznych w związku z informowaniem o wydarzeniach;
- j.** zabrania się częstowania dzieci tytoniem, alkoholem i innymi substancjami psychoaktywnymi, posiadania środków niedozwolonych przez prawo. Nie wolno również tolerować ich posiadania oraz zażywania przez dzieci.

Zasady ochrony dotyczące wyjazdów:

- 17.** Zachęca się do pełnej transparentności w organizowaniu spotkań z dziećmi. Na początku roku formacyjnego w parafii należy:
 - a.** zapoznać rodziców lub opiekunów prawnych dzieci z harmonogramem prowadzonych spotkań;
 - b.** zadbać o wyrażenie przez nich zgody w formie pisemnej na udział w spotkaniach;
 - c.** ustalić zasady odbioru dzieci;
 - d.** ustalić zasady komunikacji elektronicznej z dziećmi.
- 18.** Wszystkie formy zorganizowanego czasu, a w sposób szczególny wypoczynku dzieci powinny być realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
- 19.** Na wyjazdy grupowe należy uzyskać pisemną zgodę rodziców lub opiekunów prawnych, po uprzednim zapoznaniu ich z ramowym planem działania i zasadami jego organizacji (regulaminem). Podczas wyjazdu

rodzice lub opiekunowie prawni mają prawo do kontaktu ze swoim dzieckiem oraz z jego opiekunem.

20. Podczas wyjazdów parafialnych opiekunowie nie powinni nocować w tym samym pomieszczeniu co podopieczni. W sytuacji szczególnej, wymagającej od opiekuna pozostania w nocy w pomieszczeniu z wychowankiem, powinien on o tym fakcie zawiadomić inną osobę dorosłą, kierownika wyjazdu oraz, jeśli to możliwe, rodzica lub opiekuna prawnego wychowanka. Jeśli wyjazd przewiduje noclegi zbiorowe, organizator zawiera informację na ten temat w regulaminie. Szczególnie zadbać należy o ochronę dzieci w toaletach, łazienkach, przebieralniach czy szatniach.

Zasady ochrony dotyczące kontaktów przez media oraz udostępniania z Internetu:

21. Jeśli zachodzi konieczność kontaktu z dzieckiem w środowisku cyfrowym, dozwolonym środkiem jest służbowy komunikator lub służbowy e-mail. Nie należy wysyłać żadnych wiadomości do osób małoletnich po godz. 21.00. Wyjątek stanowi sytuacja, w której, za zgodą rodziców lub opiekunów prawnych, wysyłana jest wiadomość adresowana do grupy osób.

22. Parafie, które zapewniają dzieciom dostęp do Internetu, powinny wdrożyć środki bezpieczeństwa uniemożliwiające dostęp do treści stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju. Na urządzeniach umożliwiających dostęp do Internetu powinno być zainstalowane i aktualizowane oprogramowanie filtrujące treści, zaś korzystanie z Internetu powinno być monitorowane przez wyznaczoną osobę przynajmniej w sposób umożliwiający ustalenie, kto, kiedy i z jakich treści korzystał (np. indywidualne konta dla wszystkich użytkowników). Szczegółowe zasady korzystania z Internetu powinny być zawarte w stosownym regulaminie.

Inne zasady:

23. Sakrament pokuty i pojednania, a także spotkania związane z modlitwą lub towarzyszeniem duchowym powinny odbywać się w miejscach do tego wyznaczonych (konfesjonał lub miejsce osobne, ale widoczne). Jeśli nie można zachować tej zasady (np. w czasie wakacji, pielgrzymki czy przy spowiedzi osoby chorej czy z niepełnosprawnością), należy zadbać o to, by spowiednik i penitent byli dostępni (drzwi pomieszczenia nie mogą być zamknięte na klucz) lub widoczni dla innych osób (np. przeszklenia w drzwiach, uchylone drzwi do pomieszczenia).

24. Do udziału w wizytach duszpasterskich (kolęda) należy zapraszać tylko takie osoby (służba liturgiczną, organista, zakrystianin, kościelny), które wykazują się odpowiednią dojrzałością np. w obszarze zachowania dyskrecji. Należy zadbać, aby niepełnoletni członkowie Służby Liturgicznej nigdy nie pozostawali bez opieki duchownego.

STANDARD 5.

EDUKACJA DZIECI ORAZ OSÓB BEZBRONNYCH W OCHRONIE SWOICH GRANIC.

„Edukacja to szczepionka na przemoc”. Zapobieganie sytuacjom sprzyjającym wykorzystaniu odbywa się również poprzez kształtowanie świadomości dzieci. W parafii istnieje możliwość zadbania o taką edukację. Szkolenia, np. w konwencji warsztatów, powinny prowadzić osoby odpowiednio do tego przygotowane. Powinny one obejmować formację dzieci do reagowania poprzez asertywne zachowanie oraz informowanie odpowiednich osób dorosłych w sytuacjach, w których są świadkami lub doświadczają od dorosłych albo innych dzieci jakiegokolwiek krzywdy (fizycznej, seksualnej, słownej, emocjonalnej itd.), takiej jak np.:

- a.** pozostawianie dzieci bez opieki;
- b.** okazywanie niechcianej czułości;
- c.** próby nawiązywania kontaktu w miejscach odosobnionych;
- d.** epatowanie nagością oraz zapraszanie, zwłaszcza indywidualnie, do miejsc takich jak np. sauna;
- e.** przekraczanie granic nienaruszalności cielesnej;
- f.** zbyt intensywne dążenie do osobistego kontaktu;
- g.** infantylne zachowania opiekunów;
- h.** prowokacja i wciąganie w sytuacje dwuznaczne;
- i.** prezentowanie nieodpowiednich i wulgarnych treści (zwłaszcza materiałów o charakterze erotycznym, pornograficznym, obrazujących przemoc lub w inny sposób przyczyniających się do dyskomfortu)
- j.** nadmierne i indywidualne obdarowywanie prezentami i inne formy faworyzowania;
- k.** brak empatii i wrażliwości na potrzeby dzieci;

1. proponowanie, używanie alkoholu lub środków psychoaktywnych itp. lub bycie pod ich wpływem.

STANDARD 6.

SZKOLENIE I STAŁE WSPARCIE DLA OSÓB ZAJMUJĄCYCH SIĘ PROFILAKTYKĄ.

1. Wszyscy pracownicy i wolontariusze w parafii otrzymują potrzebną im wiedzę o standardach przyjętych i obowiązujących w parafii – kodeksie zachowań, procedurach związanych z interwencją i zgłoszeniem. Szkolenie może prowadzić osoba odpowiedzialna w parafii za prewencję.

2. Pracownicy i wolontariusze pełniący funkcje wychowawcze lub formacyjne dodatkowo otrzymują potrzebną wiedzę dotyczącą:

a. rodzajów przemocy (w tym przemocy rówieśniczej);

b. rozpoznawania oznak przemocy (w tym wykorzystania seksualnego);

c. strategii działania sprawców przemocy (w tym przemocy seksualnej);

d. rozmowy z dzieckiem/nastolatkiem/osobą bezbronną na temat krzywdy;

e. rozmowy z dorosłymi (gdy ktoś pracuje z grupą dorosłych) dotyczącą przemocy;

f. zagrożeń i ochrony przed szkodliwymi treściami w Internecie;

g. innych zaleceń obowiązujących w danej placówce/miejsu duszpasterskim.

3. Każda osoba pracująca z dziećmi powinna otrzymać zaświadczenie o udziale w szkoleniu.

4. Każda osoba pracująca z dziećmi co dwa lata uczestniczy w jednodniowym szkoleniu z zakresu prewencji. Treść tych szkoleń przygotowana jest przez osobę odpowiedzialną w diecezji za prewencję.

5. Szkolenia prowadzą odpowiednio przygotowane oraz kompetentne w dziedzinie ochrony dzieci osoby, które są delegowane przez diecezję do pełnienia takich zadań.

6. Osoby odpowiedzialne za prewencję w parafii poza wiedzą z pkt 1 i 2 powinny mieć także wiedzę na temat:

a. budowania systemu prewencji zgodnego z wymogami Kościoła i ustaw państwowych (obecnie tzw. „Ustawa Kamilka” i Krajowy Plan Przeciwdziałania Przestępstwom Przeciwko Wolności Seksualnej i Obyczajności na Szkodę Małoletnich na lata 2023-2026 oraz Wytyczne KEP, dokument prewencji KEP);

b. podstawowych procedur prawnych (kanonicznych i przewidzianych przez Kodeks karny);

c. czynników ryzyka i czynników ochronnych;

d. funkcjonowania w środowisku lokalnym placówek pomocowych i procedur ustalonych dla danej parafii;

7. Za szkolenie tych osób odpowiada osoba odpowiedzialna za prewencję w danej diecezji. Na szkolenie zaprasza osoby posiadające kompetencje potwierdzone odpowiednim dokumentem.

8. Osoby odpowiedzialne za prewencję w danej parafii uczestniczą raz w roku w spotkaniu odpowiedzialnych za prewencję w danej diecezji.

STANDARD 7.

ZAPEWNIENIE JAKOŚCI I CIĄGŁOŚCI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE PREWENCJI.

1. Dokument zawierający standardy ochrony dzieci i osób bezbronnych w parafii aktualizowany jest co dwa lata.

2. Ewaluacja dokumentu dokonywana jest w danej placówce przez osobę odpowiedzialną za prewencję we współpracy z proboszczem i osobami wyznaczonymi przez proboszcza, a następnie konsultowana z osobami zaangażowanymi w duszpasterstwo parafialne. Następnie jest zatwierdzana przez osobę odpowiedzialną w diecezji za prewencję.

Potulice, 15.08.2024.